



KESKKONNAMINISTEERIUM



LIFE

loodus ja bioloogiline mitmekesisus

Merike Linnamägi

Keskkonnaministeerium

Looduskaitse osakonna peaspetsialist

10 aprill 2019



LIFE - loodus ja bioloogiline mitmekesisus

LIFE kaasrahastab projekte, mille eesmärk on aidata looduse ja bioloogilise mitmekesisuse valdkonnas kaasa liidu poliitika ja õigusaktide, sealhulgas liidu bioloogilise mitmekesisuse strateegia 2020, loodus- ja linnudirektiivi edasiarendamisele ja rakendamisele, eelkõige käsituste, parimate tavade ja lahenduste kohaldamise, väljatöötamise, katsetamise ja tutvustamise teel.

Vt ka: Komisjoni rakendusotsus programmi LIFE mitmeaastase tööprogrammi vastuvõtmise kohta ajavahemikuks 2018–2020 [LINK](#)



LIFE loodus ja bioloogiline mitmekesisus

Lubatud projektitüübid on:

- **Parimate tavade juurutamine** - kasutatakse tuntud, sobivaid ning kuluefektiivseid lahendusi. Projekti tulemusi tuleb seirata ja teavitustööd teha.
- **Katseprojektid** - katsetatakse meetodeid või tehnikaid, mida pole varasemalt kasutatud, kuid mis võiks anda eelised võrreldes praegu kasutusel olevate praktikatega, ning mida saaks hiljem rakendada suuremal skaalal.
- **Demonstratsiooni projektid** - kasutatakse, testitakse ja hinnatakse meetodeid, mis on uued või selles kontekstis tundmatud, ning mida saaks rakendada mujal sarnastes oludes.

LIFE loodus ja bioloogiline mitmekesisus



Maksimaalne kaasrahastuse määr on 60%

Erandina on esmatähtsate* liikide ja elupaikade kaitsele suunatud looduse projektile võimalik taotleda kaasrahastusmäära kuni 75%





LIFE - loodus ja bioloogiline mitmekesisus

Looduse ja bioloogilise mitmekesisuse prioriteetne valdkond

LIFE Loodus

Keskendub linnu- ja loodusdirektiivi liikidele ja elupaikadele

LIFE bioloogiline mitmekesisus

Keskendub EL bioloogilise mitmekesisuse strateegia 2020 elluviimisele



LIFE loodus

Loodust puudutavad valdkondlikud prioriteedid: tegevus, millega rakendatakse loodus- ja linnudirektiivi, eelkõige:

- i) tegevus, mille eesmärk on parandada **liidule oluliste elupaikade ja liikide**, sealhulgas mereelupaikade ja -liikide ning linnuliikide kaitsestaatust;
- ii) tegevus Natura 2000 võrgustiku biogeograafiliste õpikodade toetamiseks;
- iii) ühtsed käsitused prioriteetsete tegevusraamistike rakendamiseks.



LIFE loodus projektiteemad

- 1. Parandada ühendusele oluliste elupaigatüüpide või liikide kaitsestaatust**, keskendudes nende liikide jaoks esitatud **Natura 2000** aladele
2. Parandada Natura 2000 aladel ühendusele oluliste elupaigatüüpide või liikide kaitsestaatust, tingimusel et nende **staatus ei ole „soodne/turvaline ja mitte vähenev“** või „teadmata“.
- 3. Loodus- ja linnudirektiivi rakendamise merekeskkonna** komponent:
 - riiklike andmekogude koostamine Natura 2000 avamerealade võrgustiku loomiseks;
 - Natura 2000 merealade taastamine ja majandamine, sh kaitsekorralduskavade koostamine ja rakendamine;
 - tegevus, millega lahendatakse merekeskkonna kaitsjate ja kasutajate vahelisi konflikte, ning Natura 2000 alade säästva kasutamise ning kaitsega tegelevad projektid;
 - näidis- või innovaatilised käsitused kriitilises seisus mereelupaikadele ja liikidele avalduva inimtegevuse mõju hindamiseks ja seireks ja sellele järgnevad konkreetsed kaitsemeetmed.



LIFE loodus projektiteemad

Eelmisel slaidil punktis 2 mainitud ametlikke hinnanguid saab vaadata järgmisel lehel:

<http://bd.eionet.europa.eu/article17/reports2012/>

Soovides vaadata konkreetse liigi või elupaiga hinnangut eri liikmesriikides, tuleb valida vastav link pealkirja „Biogeographical assessments at EU 27 level“ alt.

Kui soov vaadata pigem Eesti värskeimaid hinnanguid siis valida link „Biogeographical assessments at Member State level“.

Järgmisel lehel siis jälgida et valitud on hinnang 2007-2012 ja seejärel muud valikud.

Tabelis jälgi välja current conservation status (Curr.CS)

Future prosp.	<u>Overall assessment</u>		
	Curr. CS	Qualifier	Prev. CS

Linnudirektiivi hinnangud on siin:

<https://bd.eionet.europa.eu/article12/progress?period=1&conclusion=bs>

Liigi nimele klikkides avaneb ülevaade riikide kaupa, kus saab siis Eesti seisundit vaadata.



LIFE loodus

Loodusdirektiiv on kättesaadav siin:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:31992L0043&qid=1466073519341>

Elupaigad on toodud lisas I, esmatähtsad märgitud tärniga (*)

Liigid on toodud lisades II, IV, V; esmatähtsad märgitud tärniga (*)

Linnudirektiiv on kättesaadav siin:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32009L0147>

Euroopas kaitstud liigid on toodud lisas I

Linnudirektiiv ise esmatähtsaid liike välja ei too, need on toodud siin failis:

http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/action_plans/docs/list_annex1.pdf



LIFE bioloogiline mitmekesisus

Bioloogilist mitmekesisust puudutavad valdkondlikud prioriteetidid: tegevus, millega rakendatakse ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia 2020, eelkõige: tegevus, mille eesmärk on aidata kaasa eesmärkide 2-5 saavutamisele.

Eesmärgid:

2. säilitada ja taastada ökosüsteeme ja nende teenuseid;
3. tõsta metsanduse ja põllumajanduse panust bioloogilise mitmekesisuse säilimisse;
4. tagada kalavarude jätkusuutlik kasutus;
5. võidelda võõrliikidega;





LIFE bm projektiteemad

1. Rohelise taristu kavade ja meetmete väljatöötamine ja rakendamine, millega parandatakse ökosüsteemide ja nende teenuste seisundit ja/või kaitstud alade vahelist ühenduvust.
2. Viiside väljatöötamine ja rakendamine, millega bioloogiline mitmekesisus lõimitakse finants- ja äriotsustesse, et bioloogiline mitmekesisus ei väheneks ja/või sissetulek, millega toetatakse ökosüsteemi teenuseid, suureneks
3. Ohustatud liigid või elupaigad, mis ei ole kantud loodusdirektiivi lisadesse, kuid mille staatus on „ohustatud” või halvem Euroopa punases nimestikus.
4. Tegelemine invasiivsete võõrliikidega. Kõnealuste projektide raames tegeletakse võõrliikide meetmete kolme etapiga (ennetamine; varajane avastamine ja kiire reageerimine; tõrje) terviklikul viisil.



LIFE bioloogiline mitmekesisus

Projekt peab olema läbivalt ja selgelt ühele teemale keskendunud.

Taotlus peab olema kooskõlas olemasolevate riiklike ja regionaalsete plaanide ja strateegiatega.



LIFE loodus ja bioloogiline mitmekesisus



Vähemalt 25% projekti eelarvest peab olema suunatud konkreetsetele looduskaitse tegevustele.

Siia kuuluvad tegevused, mis **otsestelt parandavad** liikide, elupaikade või ökosüsteemide olukorda või aeglustavad / peatavad / pööravad ümber seni toimunud halvenemise.

Sissejuhatavad tegevused ning maa ost või rent loetakse selle 25% hulka vaid juhul, kui need on otsestelt vajalikud konkreetsete tegevuste läbiviimiseks projekti jooksul.

Taotluses tuleb selgelt ära märkida, milliseid tegevusi taotleja loeb konkreetseks looduskaitse tegevuseks

Täpsemalt juhises 2.4.1 lk 27

LIFE loodus ja bioloogiline mitmekesisus



Sisse ostetavad tööd ja teenused **ei tohi olla üle 35% projekti eelarvest.**

Kui need hakkavad nii kõrgeks minema siis tuleks kaaluda nende tööde tegijat kaasata projekti partnerina. Vt juhis lk 74



LIFE loodus ja bioloogiline mitmekesisus



Projekti tuleb sisse kirjutada projekti tegevuste tulemuste seire. See peab sisaldama konkreetseid mõõdetavaid indikaatoreid.

Samuti on kohustuslik teavitustöö projektist ja selle tulemustest projekti jooksul.



LIFE loodus ja bioloogiline mitmekesisus



Korduvad tegevused- tegevused, mis vajavad kordamist vähemalt kord aastas.

Juba toimuvad korduvad tegevused **ei ole** abikõlblikud.

Alustatavad korduvad tegevused võivad olla abikõlblikud, eriti katse- ja demonstratsiooni projektitüübi puhul. Taotleja peab seletama kuidas korduvaid tegevusi ellu viiakse peale projekti lõppu, ning kust neid rahastatakse (vt 1.6.12 lk 15 ja 2.4.2 lk 29)



LIFE loodus ja bioloogiline mitmekesisus



Teatud tegevustel on väga täpsed kriteeriumid, mis juhtudel tegevus on abikõlbulik:

- **maa ost ja pikaajaline rent**
(vt lk 31-32 punktid I-XI, täita tuleb kõikide punktide tingimused)
- **liikide taas-, ümber- ja tugiasustamine**
(vt lk 34-35 punktid I-XII; I-X kõigile kohustuslikud, punktid XI ja XII on kohustuslikud väljaspool Natura alasid)



LIFE loodus ja bioloogiline mitmekesisus



Alapõhiste tegevuste puhul on väga oluline lisada korrektseid kaardid lisadesse.

Esitatud kaarte võrreldakse andmebaasis (<http://natura2000.eea.europa.eu/>) olevatega.



LIFE loodus ja bioloogiline mitmekesisus



- Kaardid peavad olema selgete pealkirjade ja legendidega.
- Selgelt määratletud projekti tegevuste alad ja kui kohane siis Natura alad koos nimede ja koodidega.
- Kaardid peavad olema kas A4 või A3 formaadis.
- *Failiformaadid kaartidel ja piltidel soovitavalt png, jpg, tif, gif, bmp maksimum maht ühel failil 2 MB.*
- *Pdf on lubatud vaid juhul, kui see sisaldab üht pilti (kuid tehnilistel põhjustel soovitatakse eelistada teisi lubatud faili tüüpe).*
- Vormis B2b lisada riigi kaart projektialadega.

Täpsed nõuded kaartidele ning alade kirjelduste koostamiseks lk 54.

A8 vorm – põhitaotluse juurde



A8 vorm näitab riigi huvi ja toetust projektile, selle allkirjastab keskkonnaministeeriumi kantsler. A8 vorm on soovituslik.

A8 on kohustuslik juhul, kui projektis on tegevusi, mille eest vastutab riik. Näiteks kaitsekorralduskavade või tegevuskavade tegemine või muutmine, Natura 2000 alade esitamine, uute alade riikliku kaitse alla võtmine, tsoneeringu muutused, jro ja riigi maadel toimuvad tegevused...

Eestis KIK kaasrahastuse puhul on A8 kohustuslik.

A8 vormi saamiseks tuleb tulla aegsasti ministeeriumi oma projekti tutvustama.

Täpsemalt juhis lk 53.

eProposal töövahend



<https://webgate.ec.europa.eu/eproposalWeb/>

List of proposals / projects

Unread	Year	Proposal reference	Acronym	Member state	Coordinating beneficiary	Status	Total Amount	EU Contribution	Actions
	<input type="text" value="2015"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text" value="Estonia"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>			<input type="button" value="Refresh"/>
	2015		LIFE-OpenSands	Estonia	EB	Draft	0	0	
	2015		WOODMEADOWLIFE	Estonia	EB	Draft	0	0	

2 item(s) found

Palun andke juurdepääs oma projektile.

National authorities access

Access granted to National authorities Yes No

In those cases where the applicants grant access, all National authorities of Member States participating in the project will be able to:

1. Access the proposal before and after the closing date of the call
 2. Access also the communication between the Commission and each applicant who has submitted a proposal through the Mailbox module in eProposal.
- Please note that National authorities are bound by confidentiality and absence of conflict of interest obligations and that your choice can always be modified later.

A8 vormi jaoks või KIK rahastuse küsimisel soovime kindlasti tutvuda projekti sisuga.

Tähtajad



Eeltaotluse esitamise viimane tähtaeg on
19. Juuni 2019 17:00 Eesti aja järgi

Tagasiside edukatele projektidele oktoober 2019

Põhitaotluse esitamine veebruar 2020

Lepingute sõlmimine juuni 2020

Varaseim võimalik alguskuupäev 1.09.2020



KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!

Merike Linnamägi

Merike.linnamagi@envir.ee